

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020 - 2023

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Historia prasy i publicystyki prasowej (XX w.)
Kod przedmiotu*	IC1/15_3
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	2 rok, sem. III
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Stanisław Dłuski (autor programu); Pracownicy Zakładu Literatury Polskiej XX i XX Wieku

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	-	15	-	-	-	-	-	-	1

1.2. Sposób realizacji zajęć**X** w formie tradycyjnej**X** zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)** (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza dotycząca dziejów prasy polskiej do XX wieku przyswojona na przedmiotach odbywających się w semestrze pierwszym i drugim: *Historia prasy i publicystyki prasowej (do końca XVIII w.)* oraz *Historia prasy i publicystyki prasowej (XIX w.)*.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z najważniejszymi etapami rozwoju prasy (głównie w Polsce) od początków do końca wieku XX.
C ₂	Zapoznanie studentów z wybranymi tytułami prasowymi oraz sylwetkami wybitnych dziennikarzy różnych epok (wiek XX).
C ₃	Zapoznanie studentów z rolą i wpływem prasy na społeczeństwo w różnych epokach (wiek XX).
C ₄	Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem cenzury na ziemiach polskich w różnych okresach historycznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna najważniejsze etapy rozwoju prasy (głównie w Polsce) w XX wieku. Student/ka rozumie prawidłowości i zależności między historią prasy i dziennikarstwa a historią polityczną i historią literatury.	K_Wo1, K_Wo2, K_Wo3
EK_02	Student/ka wykorzystuje posiadane umiejętności i wiedzę w analizie i interpretacji zjawisk związanych z rozwojem prasy.	K_Uo9
EK_03	Student/ka, poznając historię prasy XX wieku, ma świadomość znaczenia i oddziaływania dziennikarstwa prasowego na społeczeństwo.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Prasa polska w latach 1900-1918.
2. Prasa polityczna 1918 -1926.
3. Polityka prasowa: prasa jako instrument polityki.
4. Prasa w latach 1926-1939.
5. Publicystyka w okresie międzywojennym.
6. Okupacyjne systemy prasowe.
7. Instrumenty propagandowe władz w latach 1944-1947.
8. Prasa podziemia niepodległościowego.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

9. Stalinizm (1948-1956).
10. W Polsce Gomułki (1956-1970).
11. Dekada pomyślności (1970-1980).
12. Finał (1980-1989).
13. Kolokwium zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia problemowe, analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu, prezentacje.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, obserwacja dyskusji i aktywności w trakcie zajęć	ćw.
EK_02	obserwacja aktywności w trakcie zajęć	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunek zaliczenia stanowi obecność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru. Dodatkowo premiowana jest aktywność w dyskusji podczas zajęć.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, zaliczenia/egzaminu, napisanie referatu itp.)	12
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

[wybór]

Bajka Z., *Historia mediów*, Kraków 2008, s. 213-232, 233-240.

Bikont A., Szczęśna J., *Lawina i kamienie*, Warszawa 2006.

Ciołkoszowa L., *Publicystyka*, [w:] *Literatura polska na obczyźnie*, pod red. T. Terleckiego, B. Świderskiego, Londyn 1965.

Fik M., *Kultura polska po Jałcie. Kronika 1944-1981*, Londyn 1989.

Habielski R., *Dokąd nam iść wypada? Jerzy Giedroyc od „Buntu Młodych” do „Kultury”*, Warszawa 2006.

Habielski R., *Polityczna historia mediów w Polsce w XX wieku*, Warszawa 2009 (tu: rozdz. 2, 4, 7, 9, 14).

Jaruzelski J., *Stanisław „Cat” Mackiewicz 1896-1966. Wilno, Londyn, Warszawa*, Warszawa 1994.

Łojek J., Myśliński J., Władyka W., *Dzieje prasy polskiej*, Warszawa 1988, s. 92-135, 136-151, s. 152-210.

Maślanka J., *Encyklopedia wiedzy o prasie*, Wrocław 1976.

Nie szablą, lecz piórem. Batalie publicystyczne II Rzeczypospolitej, pod red. D. Nałęczą, Warszawa 1993.

Paczkowski A., *Prasa codzienna Warszawy w latach 1918-1939*, Warszawa 1983.

Prasa polska 1939-1945, pod red. J. Jarowieckiego, Warszawa 1980.

Pruszyński K., *Wybór pism 1940-1945*, Londyn 1989.

Ujazdowski K. M., *Żywotność konserwatyzmu. Idee polityczne Adolfa Bocheńskiego*, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

Dudek A., *Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990*, Kraków 2004, s. 273-333.

Friszke A., „Tygodnik Solidarność” 1981, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” 2005, nr 7.

Goban Klas T., *Zarys historii i rozwoju mediów. Od malowideł naskalnych do multimedów*, Kraków 2001.

Grzelewska D., *Prasa, radio i telewizja w Polsce. Zarys dziejów*, Warszawa 1999, s. 143-210.

Jagiełło M., *Próba rozmowy*, t. 1, *Szkice o katolicyzmie odrodzeniowym i „Tygodniku Powszechnym” 1945*; t. 2, *„Tygodnik Powszechny” i komunizm 1945-1953*, Warszawa 2001.

Jarowiecki J., *Prasa na ziemiach polskich XIX i XX wieku*, Wrocław 2013.

Mielczarek T., *Od „Nowej Kultury” do „Polityki”. Tygodniki społeczno-kulturalne i społeczno-polityczne PRL*, Kielce 2003.

Słownik wiedzy o mediach, pod red. E. Chudzińskiego, Warszawa – Bielsko-Biała 2009.

Tyrmand L., *Fryzury Mieczysława Rakowskiego*, „Kultura” (Paryż) 1967, nr 10/240.

Tyrmand L., *Kopanie i mówienie*, „Kultura” (Paryż) 1968, nr 5/247.

Unger L., *Intruz*, Warszawa 2003.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej